

DEPUTAT ÎN PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA

MD-2073, Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfint 105

www.parlament.md

20 septembrie 2017

25 nr. 66

Biroului permanent al Parlamentului Republicii Moldova

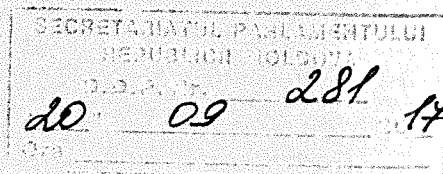
În conformitate cu prevederile art. 73 din Constituția Republicii Moldova și art. 47 din Regulamentul Parlamentului, se înaintează cu titlu de inițiativă legislativă proiectul de lege privind modificarea și completarea Codului Electoral №1381-XIII din 21 noiembrie 1997.

Anexe:

1. Proiectul de lege (1 pag.)
2. Nota informativă (2 pag.)

Deputați în Parlament

[Handwritten signatures]
17 Smirnov / J. Coșciug -
Voloștina

Parlamentul Republicii Moldova

**Legea
privind modificarea și completarea Codului Electoral
№1381-XIII din 21 noiembrie 1997**

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Art. I. – În Codul Electoral №1381-XIII din 21 noiembrie 1997 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, din 1997, Nr. 81, art. 667), cu modificările și completările ulterioare, să se introducă următoarele amendamente și completări:

La articolul 41:

Alineatul (2¹) la final se completează cu cuvintele ” și incluzînd cel puțin doi reprezentanți ai minorităților naționale ce locuiesc compact pe teritoriul Republicii Moldova. ”

La alineatul (2²) , după cuvintele ”de candidați femei” se adaugă cuvintele ”și doi reprezentanți ai minorităților naționale ce locuiesc compact pe teritoriul Republicii Moldova,”.

La articolul 74,

La aliniatul (1), după cuvintele "inclusiv constituite pentru localitățile din", se adaugă cuvintele "UTA Găgăuzia", în continuare după text;

La aliniatul (4) litera (g) devine litera (h) și se introduce litera (g) care va avea următorul conținut:

g) prin derogare de la prevederile aliniatului 4, litera (a) a prezentului articol, în UTA Găgăuzia (teritoriul compact locuit de persoane de etnie găgăuză) se formează 3 (trei) circumscripții electorale uninominale formate pe baza unui număr relativ egal de alegători.

PREȘEDINTELE PARLAMENTULUI

Notă informativă
la proiectul de lege privind modificarea și completarea Codului Electoral
№1381-XIII din 21 noiembrie 1997

Republica Moldova, fiind membră a Consiliului Europei, s-a angajat să adere la standardele internaționale în domeniul dreptului, drepturilor omului, dezvoltării democratice, legalității, interacțiunii culturale și a ratificării numeroaselor tratate internaționale.

Una dintre cele mai importante direcții în acest domeniu este asigurarea legislativă a participării efective a minorităților naționale la guvernarea unui stat democratic.

În acest scop, structurile europene, bazându-se pe cadrul juridic internațional, și anume:

- Declarația Universală a Drepturilor Omului;
- Tratatul Internațional privind cazurile civile și juridice;
- Convenția privind eliminarea tuturor formelor de discriminare rasială;
- Declarația ONUcu privire la drepturile persoanelor aparținând minorităților naționale, etnice, religioase și lingvistice;
- Convenția-cadru a Consiliului Europei pentru protecția minorităților naționale;
- Document al Reuniunii de la Copenhaga a Conferinței pentru dimensiunea umană CSCE (Documentul de la Copenhaga) etc.,

au format în 2001 un singur document normativ, numit Recomandările care promovează participarea minorităților naționale la procesul electoral.

Acest document, care reprezintă cadrul juridic internațional, a fost aprobat de Înalțul Comisar al OSCE pentru Minorități Naționale (İCMN) și de Biroul pentru Instituții Democratice și Drepturile Omului (BIDDO). Se recomandă ca toate statele membre ale Consiliului Europei să contribuie la asigurarea aceleiași aplicări în viața practică a fiecărei țări, acelor standarde pe baza cărora au fost pregătite aceste Recomandări.

În special, în Recomandările OSCE și BIDDO, se remarcă faptul că sistemul electoral al unui stat democratic trebuie să asigure reprezentarea și influența minorităților naționale. În funcție de circumstanțe, se pot aplica diferite mecanisme juridice, dintre care patru opțiuni sunt examinate detaliat - fiecare dintre acestea reprezintă un mecanism care poate asigura reprezentarea și influența minorităților naționale în organul legislativ al țării.

Opțiunile sunt următoarele:

- utilizarea circumscripțiilor electorale uninominale;
- sistemul reprezentării proporționale;
- utilizarea votului privilegiat;
- stabilirea unui prag numeric de reprezentare mai mic.

Sistemul electoral mixt adoptat de Parlamentul Republicii Moldova la 20 iulie 2017 nu asigură reprezentarea minimă garantată a minorității naționale găgăuze la nivel național.

În aceste condiții, în scopul respectării și protecției drepturilor minorităților naționale consfințite în Constituția Republicii Moldova, Legea nr.121 din 25.05.2001 cu privire la asigurarea egalității și alte acte normative din domeniul și asigurării participării minorităților naționale ce locuiesc compact pe teritoriul Republicii Moldova, proiectul de lege prevede constituirea a trei circumscripții electorale uninominale pe teritoriul UTA Găgăuzia și obligațiunea partidelor politice, ce intenționează să participe la alegerile parlamentare sau locale, includerea în listele candidaților înaintate cel puțin doi reprezentanți ai minorităților naționale și obligațiunea înaintării a cel puțin doi reprezentanți ai minorităților naționale ca candidați în circumscripțiile uninominale.

La fel, în cazul în care partidele politice vor înainta cel puțin doi reprezentanți ai minorităților naționale ca candidați în circumscripțiile uninominale, acestea vor beneficia de o majorare a suportului bugetar de cel puțin 10% din suma alocată pentru anul bugetar.

Trebuie subliniat faptul că acordarea unei oportunități speciale minorității naționale în Republica Moldova pentru a alege un minim de șase deputați în Parlament ar trebui examinată, așa cum se menționează în Recomandările OSCE și BIDD, ca un mecanism minim necesar pentru o reprezentare echitabilă garantată. Este necesar ca acest "vot minoritar" să fie desfășurat suplimentar, și nu ca o alternativă la dreptul obișnuit de a alege reprezentanții.

Republica Moldova este membră a Consiliului Europei și s-a angajat să respecte actele juridice internaționale care stabilesc standarde internaționale în domeniul electoral.

Garanția reprezentării politice a minorităților naționale, prin asigurarea unui anumit număr de locuri în Parlament corespunde realităților multor țări europene în care minoritățile naționale sunt reprezentate în parlamentele lor naționale de reprezentanții proprii.

Deputat în Parlament

